

The Project Gutenberg eBook of Dionysos: Valikoima runoja, by Friedrich Wilhelm Nietzsche

This ebook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this ebook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you'll have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

Title: Dionysos: Valikoima runoja

Author: Friedrich Wilhelm Nietzsche

Translator: Aarni Kouta

Release date: June 30, 2016 [EBook #52446]

Language: Finnish

*** START OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK DIONYSOS: VALIKOIMA RUNOJA ***

Produced by Jari Koivisto

DIONYSOS

Valikoima runoja

Kirj.

FRIEDRICH NIETZSCHE

Suom. Aarni Kouta

Helsingissä, Kustannusosakeyhtiö Otava 1909.

SISÄLLYS:

Ecce homo.
Tähti-moraalia.
Ystävyydelle.

Vuorijäätikölle.
Syksy.
Campo Santo di Staglieno.
Venezia.
"Mun onneni!"
Pinja ja salama.
Kerran — armon vuonna ensimmäisenä kai —
Juopunut laulu.
Mistralille.

Dionysos-dityrambeja:

Vain narri! Vain runoniekka!
Erämaan tyttärien joukossa.
Viimeinen tahto.
Tulenpatsas.
Aurinko laskee.
Ariadnen valitus.
Maine ja iäisyys.

Katkelmia.

ECCE HOMO

Sukuni ma tiedän juuren! Lailla leimuliekin suuren hehkun, tuhoon itseni. Mihin tartun,
syttyy valo, minkä jätän, hiiltyy palo: liekki olen varmasti!

TÄHTI-MORAALIA

Määrätty tähtiradoillen,
mit' yöstä, tummuudesta sen?

Pyhänä käy kautt' ajan tään!
Sen saastaa kuin et näkiskään!

Maan kaukaisimman valos on:
Suursynti säälis olkohon!

Yks käsky vain: oo tahraton!

YSTÄVYYDELLE

Terve, ystävyys! Ens aamurusko mun toiveheni korkeimman! Oi usein tuntui kuin loputon ois
tie ja yö, ja elo inha, vailla maalia! Kaks kertaa elää tahdon, kun silmässäsi voiton ja
huomenhohteen näin, sa rakkain jumalatar!

VUORIJÄÄTIKÖLLÄ

Paahteessa keskipäivän,
enskerran kesä kun vuorille nousee,
poika, min uupuneet silmät kuumetta hehkuu:
hän haastaa silloin myös,
toki *näemme* sanansa vain.
Hänen hengityksensä huokuu kuin sairaan
hengitys huokuu kuumeyönä.
Jäävuori ja lähde ja petäjä hälle
vastaa myös,
toki *näemme* vastauksen vain.
Nopeammin kuin muulloin jyrkän teeltä
puro kuiluihin syöksyy kuin tervehtäin
ja hetkeksi, valkean pilarin lailla,
jää kaipuusta värjyen seisomaan.
Ja tummemmin, uskollisemmin kuin muutoin
petäjä katselee,
ja keskellä jäätä ja harmaan kuollutta vuorta
valo äkkiä välkähtää — —
Valon sellaisen näin: minä tajuan sen. —

Myös silmä miehen, manalle menneen, kai kerran vielä vaikenee, kun tuskassa lapsensa
suutelee häntä, kätensä ympäri syleillen kiertää; valon liekki kai kerran vielä puhkee, silmä
sammunut hehkuen lausuu: "Lapsi! ah lapseni, tiedäthän että sinua rakastan!" —

Ja hehkuen lausuu kaikki — puro,
petäjä, vuorikin jäinen —
sanan katseilla täällä saman:
"me rakastamme sua!
ah lapsi, sa tiedät, sua kaikki me rakastamme!"
Ja hän,
poika, min uupuneet silmät kuumetta hehkuu,
hän tuskassa suutelee heitä,
yhä kiihkeämmin,
ei lähteä tahdo;
kuin hienona harsona sanansa puhuu
hän suustansa,
pahanilkisen sanan:
"Mun tervehdykseni hyvästiä on,
mun tuloni lähtöä,
ma nuorena kuolen."

Ylt' ympäri kaikki kuuntelee, ei henkäystäkään käy: ei lintu laula. Kuin välkäys käy yli
vuorien kauhun kaamea tunto. Ylt' ympäri mietteihin kaikki vaipuu — ja kuuntelee — —
Paahteessa keskipäivän, jolloin kesä enskerran vuorille nousee, poika, min uupuneet silmät
kuumetta hehkuu.

SYKSY

Tää syksy on: se vielä särkee sydämesi Sa pois pakene! — Päivä hiipii vuorten taa, se
nousemistansa nousee ja lepää askeleen astuttuaan.

Miks maailma kuihtui niin! Kielissä uupuneen soittimen soi tuulen laulu. Pois paennut toive
on — sitä kaipaa se vaikertain.

Tää syksy on: se — vielä särkee sydämes! Sa pois pakene! Oi hedelmä puun, sa vapiset,
lankeat maahan? Salatiedon minkä sulle yö opetti, kun jäätävä kauhu sun poskes, sun
purppuraposkesi peittää? —

Sa vaiti oot, et vastaa?
Ken puhuu vielä? — —

Tää syksy on: se — vielä särkee sydämes! Sa pois pakene! — "En kaunis oo" — niin puhuu syksyn kukkanen —, "toki lemmin ma ihmisiä ja lohdutan ihmisiä — he vielä kukkia saavat nähdä, ja puoleeni kumartua ah! ja minut murtaa ja muisto jälleen leimahtaa silmässä ihmisten, — *muisto minua kauniimmasta*: — ma näen sen — ja kuolen niin!" —

Tää syksy on: se — vielä särkee sydämes!
Sa pois pakene!

CAMPO SANTO DI STAGLIENO

Oi laps, mi suorit hennon
karitsan untuvaa,
kuin valo tähden-lennon
silmistäs tuikahtaa,
sa armain leikkikalu
lähellä, kaukana,
niin puhdas syämmes halu,
Amorosissima!

Miks katkes kahle varhain?
ken syäntäs haavoitti?
Jos lemmit, lempi parhain
ei sitä korvaisi. —
Et vastaa — kaste hieno
katsettas sumentaa: —
ol' kuolos kaipuu vieno,
Amorosissima.

VENEZIA

Yössä tummassa sillalla seisoin ma. Laulu kaukaa soi: kumpusi kultana pois yli värjyvän vetten vyön. Valot, soitto ja gondolit — hämyn helmahan kaikki ui juopuen pois...

Kädet oudot sieluni soittimeen kävi silloin, gondolilaulun ma salaperäisen lauloin ja vapisin hämykirjavaa autuutta. — Mua kuuliko kenkään, oi?...

"MUN ONNENI!"

San Marcon kyyhkyt näen jälleen: helle puol'päivän torillani värisee.
Teen jouten lauluja, ne siniselle taivaalle niinkuin kyyhkyt leijailee —
ja palaa luokseni,
viel' yhden soinnun solmin lentimelle
— oi onneni!

Oi taivaankansi, sinisilkki-pielin
mi kaarrat kaupunkia kirjavaa,
sua rakastan ja pelkään *kademielin*...
sun sieluas mun sieluin janoaa!
En siitä luopuisi

kai koskaan? — Ei, siit' emme haasta kielin!
— oi onneni!

Sa torni tuima, jalopeura-innoin
mi nouset, sota syntysi on syy!
Soi laulus torin yllä malmirinnoin —:
sen herra olet, sen *accent aigu*.
Jos jäisin luoksesi,
mun piirittäisit hennoin pilvilinnoin...
— oi onneni!

Ei lankee varjot vielä, soitto poista,
siks kunnes saapuu tumma, lauha yö!
Ei sävelet oo päivän, viel' ei loista
korujen kulta-purppurainen vyö,
on aikaa kyllyiksi
viel' laulaa yksinäisyys-unelmoista
— oi onneni!

PINJA JA SALAMA

Ma nousin mereen ilmojen;
jos puhun — niin ei vastaa ken.

Ma yksinäiseks ylenin —
ma varron: mitä vartoisin?

Ken pilviin saakka kohoaa, —
hän vartoo ensi salamaa.

KERRAN — ARMON VUONNA ENSIMÄISENÄ KAI —

Kerran — armon vuonna ensimmäisenä kai —
Sibylla, viinittä juopuin, sanoiksi sai:
"Nyt käy nurin päin!
Ei matalassa viel' ollut maailma näin!
Voi, Rooma suur' on nyt naurava porttolan nainen,
ja Caesar elukka, jumala — juutalainen!"

JUOPUNUT LAULU

Inehmo, oi! Yön kellot mitä sulle soi? "Unt' untelon ma nukuin —, väistyi uni pois: Syv' elo on,
mitata päivän miel' ei vois. Syv' itku sen —, syvempi vielä ilon-syys: Huol' itkee: kestä en!
Vaan ilon miel' on iäisyys —, — on syvä, syvä iäisyys!"

MISTRALILLE

Mistral-tuuli, pilven turma, mustan murheen kirkas surma pauhaava, sua lemmin ma!
Esikoiset saman sylin oomme, kohtalomme ylin yks on ikuisuuksista.

Silopintaa kallioiden vastaas riennän karkeloiden tahtiin viiman kanteleen: kun sa
purjehitta ennät, vapahista vapain lennät yli kesyttömän veen.

Huutos ilman halki viilsi, rantaan juoksin, jossa kiilsi vuorensenä kellervä. Kallioilta voiton-
innoin syöksyt jalokivi-pinnoin silloin kosken ryöppynä.

Taivaan aavaa kenttää kiiti orhisi ja vaunus liiti niinkuin tuli pitkäisen, salamana ruoskas
siima orhiin iski, niinkuin viima lensit rataas myrskyten, —

Alas syöksyt vaunuistasi, lyhentyen lennossasi viuhuvaksi nuoleksi syöksyt suoraan
syvyyksiin, niinkuin rusko-uutimihin aamun säteet syöksyvi.

Tanssi, tanssi kavalilla vaahtoharja lainehilla — luoja *uutten* tanssien! Tanssimme saa tuhat
tapaa, taitehemme — olkoon vapaa, tietehemme — iloinen!

Kukkasista kuulun tiemme kukoistuksen, lehvän viemme seppeleeksi kunnian!
Karkeloimme sylitysten kera porttoin, pyhimysten, jumalan ja maailman!

Ken ei tanssi tuulten lailla, viihdy sitehiä vailla, raihnas, raajarikkoinen, ken on hurskaan-
liukaskieli, hyve-pöllö, mietomieli, taivaamme ei ole sen!

Tuprutamme tomut teiden sieraimihin nääntyneiden, puhdistamme rannikon! Heikon
rinnan hengityksen, velton silmän väsymyksen täältä väistyminen on!

Kirkkaan taivaan sumentajat, pilvet, elon rumentajat edestämme väistyvi! Pauhatkaamme
... niinkuin myrsky *pauhaa* onnen ylväin hyrsky, henki vapain, kanssasi. —

— Jotta muisto onnen parhaan säilyis aina, tähtitarhaan kannan *seppel* myötäsi! Viskaa
kauas, korkealle, ylimmälle taivahalle — ripusta se merkiksi!

DIONYSOS-DITYRAMBEJA

VAIN NARRI! VAIN RUNONIEKKA!

Ilmassa seljenneessä, kun kasteen lohdutus jo alas maahan kumpuaa, näkymättä ja
kuulumatta — näet pehmeä-anturainen on lohduntuoja kaste kuin lohdutuslempeät kaikki —:
sydän kuuma, sa muistatko silloin, miten janosit kerran, pisarkylpyä kyynelten taivahisten,
palaneena ja pakahtuneena, kulonurmi-poluilla kun pahat iltaiset auringon-katseet sua
kiersivät lomitse mustien puitten, tulihehkuvat, ilkkuvat häikäisy-katseet. "Sinä? — totuuden
vapaa mieskö?" — ne ilkkui ei! runoniekka vain! vain eläin, viekas, ryöstävä, hiipivä, jonk' on
valhetella pakko, pakko valhetella tietten ja taitten, peto saaliin-ahne, kirjo-naamiainen, oma
naamionsa, oma saalihinsa, *sekö* — totuuden vapaa mies?... Ei! Narri vain! Runoniekka vain!
Vain kirjavia puhuva, vain narrin-naamiosta kirjavia kirkuva, sanasiltoja valheen
kiipeileväinen, kirjokaaria käyden välisiltoja vaappuen valetaivasten, valemaitten, ympäri
liidellen, ympäri laadellen — *vain narri! vain runoniekka!*

Sekö — totuuden vapaa mies?... Ei tyyni, jäykkä, sileä, kylmä, kuvapatsaaksi tullut ei,
jumal-pylvähäksi, ei temppelin eteen pantu, ovenvartiaksi jumalan jonkun: ei! vihankarsas
totuuden-patsaille noille, koteutuneempi korpeen kuin temppelitarhaan, sydän kissan-
kiihkoja täynnä, joka ikkunasta hypähtävä, suin päin joka sattumaan, joka aarniometsän
vaaniva, himomielin vaaniva, juosta jott' aarniometsissä saisit kera petojen kirjavatäpläisten

sa syntisen-terveenä, kauniina, kirjavana, himon-polttavin huulin, peto autuaan-ilkkuva, autuaan-pirullinen, autuaan-verenahne, rosvoten, hiipien, *valhetellen*...

Tai kotkan lailla, mi kauan,
kauan kuiluihin tuijottaa,
kuiluihin *omihinsa*...
— oi kuinka ne suikertelevat
alas, alle, sisälle maan
yhä syvempiin syvyyksiin! —
Silloin,
yht'äkkiä,
päistikkaa,
kuin salama syöstä
alas *karitsoihin*,
nälänvimmassa, himoiten
karitsa-riistaa,
kato kaikkien karitsa-sieluin,
kato kiukkuinen kaiken, mi katselee,
karitsansilmäisesti, käkärävillaisesti,
harmaasti, hurskaan lammas-laakeasti...

Näin
kotkamainen, pantterimainen
on runoniekkan kaipuu,
on *sun* kaipuusi tuhannen naamion alla,
sa narri! sa runoniekka!...

Sa, joka ihmisen näit niin *jumalana* kuin *lampaanakin* —, *repiä* jumala ihmisessä kuin lammaskin ihmisessä, ja repien *nauraa* — *se, se on sun autuutes*, kotkan ja pantterin autuus, runoniekkan ja narrin autuus!... Ilmassa seljenneessä, kun kuun sirppi jo hiipii välitse purppuraruskoin vihertäin kateudesta, — vihamielisinä päivälle, salaa jok' askeleella vitaisten ruusu-uutimiin kunnes ne vaipuvat, yöhön vaipuvat vaalentuin: —

niin vaivuin ma itse kerran totuuden-vimmastani, päivän-kaipiostani, mies väsynyt päivään, valosta sairas, — alas vaivuin iltahan, varjoon, totuuden yhden tulesta janoten: — sydän kuuma, sa muistatko vielä, miten janosit silloin? — maanpaossa luota totuuden kaiken! Vain narri! Vain runoniekka!

ERÄMAAN TYTTÄRIEN JOUKOSSA

1.

"Älä mene pois!" sanoi silloin se vaeltaja, joka nimitti itseään Zarathustran varjoksi, "jää meidän luoksemme, — muutoin saattaisi tuo vanha kolkko murhe jälleen karata kimppuumme.

"Tuo vanha loihtija antoi jo huonoimpansa meille parhaaksi, ja katso vain, vanhalla hurskaalla paavilla tuolla on kyneleet silmissä ja hän on jälleen kokonaan laskenut laivansa alakuloisuuden merelle.

"Nämä kuninkaat voivat tosin vielä näyttää hyvää naamaa meidän edessämme: mutta jos heillä ei olisi yhtään todistajaa, niin minä lyön vetoa, että tuo ilkeä leikki valtaisi jälleen heidätkin, — vaeltavien pilvien, kostean alakuloisuuden, peitettyjen taivasten, varastettujen aurinkojen, ulvovien syystuulien ilkeä leikki, — meidän ulvontamme ja hätähuutomme ilkeä leikki: jää meidän luoksemme, oi Zarathustra! Täällä on paljon kätkeytyä kurjuutta, joka tahtoo puhua, paljon iltaa, paljon pilveä, paljon helteistä ilmaa!

"Sinä ravitsit meitä vahvalla miehenruualla ja voimakkailla lauseilla: älä salli, että jälkiruuan aikana miettimieliset naiselliset henget karkaavat jälleen kimppuumme!

"Sinä yksin teet ilman ympärilläsi voimakkaaksi ja kirkkaaksi! Löysinkö minä milloinkaan maan päällä niin hyvää ilmaa kuin sinun tykönäsi luolassasi?

"Monta maata minä olen nähnyt, minun nenäni on oppinut koettelemaan ja arvostelemaan

monenlaista ilmaa: mutta sinun tykönäsi minun sieraimeni maistavat suurimman nautintonsa!

"Ellei ehkä —, ellei ehkä —, oi suo anteeksi vanha muisto! Suo anteeksi vanha jälkiruokalaulu, jonka minä sepitin kerran erämaan tyttärien joukossa.

"Heidän tykönään oli näet yhtä hyvä kirkas itämainen ilma; siellä minä olin kauimpana poissa pilvisestä kosteasta alakuloisest Vanhasta-Europasta!

"Siihen aikaan minä rakastin näitä Itämaantyttyjä ja toista sinistä taivaanvaltakuntaa, jonka ylitse ei yhtään pilveä eikä ajatusta riipu.

"Te ette usko, kuinka somina he istuivat siinä, kun eivät tanssineet, syvinä, mutta vailla ajatuksia, niinkuin pienet salaisuudet, niinkuin suljetut arvoitukset, niinkuin jälkiruoka-pähkinät — kirjavina ja vieraina tietysti! mutta pilvettöminä: arvoituksina, jotka antavat ratkaista itsensä: näiden tyttöjen huviksi minä mietin silloin jälkiruoka-virren."

Näin puhui vaeltaja, joka nimitti itseään Zarathustran varjoksi; ja ennenkuin yksikään vastasi hänelle, oli hän jo tarttunut vanhan loihtijan harppuun, pannut jalkansa ristiin ja katseli hiljaisesti ja viisaasti ympärilleen: — mutta sieraimilla hän imi sisäänsä hitaasti ja kysyvästi ilmaa, ikäänkuin se, joka on maistanut uusissa maissa uutta ilmaa. Sitten hän alkoi jonkinlaisella mylvinnällä laulaa.

2.

Ken erämaita kätkee, surman saa...

3.

Haa!
Juhlallista!
Arvokas alku!
afrikanlaisen juhlallista!
jalopeuran arvoista
tai moraalisen möly-apinan
— mut teille ei mitään,
te ystävättäret armahimmat,
joiden jalkojen juureen
mun, europalaisen palmujen alle,
on istua suotu. Sela.

Toden tottakin kummallista! Täss' istun nyt, lähell' erämaata, ja kohta niin kaukana taas erämaasta, myös mistään viel' erämaatumatta: nimittäin nielemänä tämän pienimmän keitaan — juurikään se haukoitellen avas armahan suunsa, sulotuoksuisimman kaikista suista: ma silloin suljahdin siihen, alas, lävitse — keskeenne teidän, ystävättäret armahimmat. Sela.

Terve, terve valaskalalle tuolle, jos näin piti vierahansa se hyvänä! — kai käsitätte tämän oppineen vihjauksen?... Sen vatsalle terve, jos oli se näin, näin herttainen keidas-vatsa kuin tää: mitä kuitenkin epäilen. Näet tulenhan Europasta, jok' on epäileväisempi kuin kaikk' aviovaimot. Sen jumala paratkohon! Aamen.

Täss' istun ma nyt, tässä keitaassa pienimmässä, kuin taateli ikään, läpipehmeä, ruskea, kultasyinen, himoiten pyöreää tytön suuta, mut enemmän vielä tyttömäisiä jääkylmiä valkeita viiltäviä puru-hampaita: niit' ikävöitsee näät sydän jokaisen taatelin kuumana. Sela.

Etelän hedelmäin näitten nyt kaltaisena, ylenkaltaisena makaan ma tässä ja mun ylt'ympäröitsevät pienet siipikuoriaiset iloparvineen, imusarvineen, kuin myöskin pienemmät vielä, houkkiommat, syntisemmät sydäntoiveet ja oikut, — mun ympärisaarratte te, te mykät, te aavistavaiset tyttö-kissat, Dudu ja Suleika — mun *ympäri-sfinksitätte*, jott' yhtehen sanaan monet sulloisin tunteet (— jumal' anteeksi suokoon tämän kielisyynnin!...) — tässä istun, imien puhtainta ilmaa, paratiisin-ilmaa ilmettyistä, kultajuovaista, valoista, kevyttä ilmaa, niin hyvää kuin joskus vain alas putosi kuusta, joko sattuma syynä lie ollut tai ylimielisyys? kuten kertovat laulajat vanhat. Sit' epäilen kuitenkin ma epäilijä, sill' enhän ma suotta tule Europasta, jok' on epäileväisempi kuin kaikk' aviovaimot. Sen jumala paratkohon! Aamen.

Ihaninta särpien ilmaa, auki sieraimet kuin kupu maljan, vailla vastaisuutta, vailla muisteloita, niin istun ma tässä, ystävättäret armahimmat, ja katselen palmua, kuinka, kuin tanssijatar, se keijuu ja leijuu ja lanteilta keinuu — niin tekee sen myötä, jos kauemmin

katsoo... kuin tanssijatar, — niin minusta tuntuu — joka liian kauan jo, vaarallisen kauan yhä, yhä vain yhdellä jalalla seiso? — hän unhoitti siinä, niin minusta tuntuu, pois jalkansa toisen? Ma ainakin turhaan kadonnutta etsin kaksois-kalleutta — eli tuota toista jalkaa — pyhästä läheisyydestä hänen kaikkein armaimman, kaikkein siroimman poimu- ja hulmu- ja helyhamosensa. Niin, jos, ystävättäret ihanaiset, mua tahdotte uskoa oikein: hän on *hukannut* sen... Hu! Hu! Hu! Hu! Huu!... Se on poissa, ikipäiviksi poissa, tuo toinen jalka! Oi vahinko armasta toista jalkaa! Miss' — ollevi nyt ja surrevi orpouttaan, tuo yksinäinen jalka? Ehkä pelkää se julmaa kellerväkiharaista jalopeura-hirviötä? vai ehk'on jo kaluttuna, nakerreltuna — voi, surkeasti nakerreltuna! Sela.

Oi älkää itkekö, sydämet herkät! Oi älkää itkekö, taatelisydämet! Maitorinnat! Te lakerijuuri-sydän- sykkeröiset! Ole mies, Suleika! Rohkeutta! Älä itke enää, kalpea Dudu! — Vai oisko tässä ehkä joku vahvistus-, sydämenvahvistus-tippa nyt paikallaan? joku palsamilause? joku juhlallinen manaus?...

Haa!

Ylös, arvokkuus!

Puhkukaa, puhkukaa jälleen

hyve-palkeet!

Haa!

Viel' yksi mylväys,

moraalinen mylväys,

moraalisen jalopeuran mylväys erämaan tyttärille!

Näet hyve-ylvonta,

te tyttöset armahimmat,

on enemmän kuin kaikki

europalais-himo, europalais-ikinälkä!

Ja tässä minä seison

jo europalaisena,

enkä muuta taida, mua jumala auttakoon!

Aamen!

* * *

Ken erämaita kätkee, surman saa!

Lyö kiveen kivi, nielee erämaa.

Iäinen kuolo katsoo hehkuen

ja pureksii —, se elämää on sen...

Inehmo oi, min himo liekkiin saa: sa — kivi olet, kuolo, erämaa...

VIIMEINEN TAHTO

Niin kuolla kuin hänen kerran kuolevan näin —, ystävän, joka salamoita ja katseita heitti jumalaisena synkkään nuoruuteeni! Ylimielinen, syvä, *taistossa* tanssija —,

riemuisin kaikista kamppailijoista, ankarin kaikista voittajista, kohtalo omassa kohtalossaan, kova, miettävä, harkitsevainen —:

vapiseva siitä, että sai voiton, riemuinen siitä, ett' taistossa *kuollen* voitti —: kuolossa käskeväinen, — ja *tuhoa* tuottaa hän käski...

Niin kuolla kuin hänen kerran kuolevan näin: voittaen, *tuhoa* tuoden...

TULENPATSAS

Miss' saari on kasvanut merien helmaan, siellä uhripaasi jyrkkänä pilvihin nousee, siellä alla

sysimustan taivaan kannen Zarathustran merkkituli ilmoille syttyy, tulenpatsas viekkaille purjehtijoille, merkki, mi tietävältä vastausta vaatii...

Tää liekki vaalean-harmahtavainen — himonhehkuvan kielen se kauaksi viskaa, päin kylmän seijasta korkeutta kaartaa kaulansa — kärsimätön, vapiseva käärme: tään merkin asetin silmäni eteen. Oma sieluni lieska on tää: sen hiljainen hehku ain' yhä korkeammalle, kaukaisuuksia kaivaten, liekehtii. Miks väistyi Zarathustra ihmisten, eläinten luota?

Miks äkkiä pakeni mannerta hän? Kuus tuntee hän yksinäisyyttä —, mut yksinäinen ei kylliksi merikään ollut, hän saarelle nousi, vuorella liekiksi muuttui, hän onkensa etsien aavoille heittää, on jäljellä *seitsemäs* yksinäisyys.

Kavalat purjehtijat! Te pirstaleet tähtien vanhain! Meret vastaisuuden! Te tutkimattomat taivaat! ma yksinäisiä kohti nyt onkeni heitän: väkivallalle lieskan nyt vastatkaa, nyt korkeiden vuorien pyyntimies anoo viimeistä yksinäisyyttänsä teiltä! — —

AURINKO LASKEE

1.

Sydän polttava, ei kauan sun janota tarvitse enää! On lupaus ilmassa, sitä huhuuvat oudot huulet mulle, — saapuu suuri viileys...

Sydänpäivällä paahtoi polttaen aurinkoni: terve teille, terve tultuanne, te äkkiä tohahtavat tuulet, terve, te iltaiset viileät henget!

Humisee oudon raikkaana ilma.

Yön viettelysilmät
vinot, vaanivat eikö
katsele mua?...

Pysy lujana, urhea sydämeni!

Älä utele: miksi? —

2.

Eloni päivä! aurinko laskee. Jo virta kultana kimmeltää. Miks lämpöä rannan kallio huokuu: sen kiireellä onni uinuiko päivällä untansa? Viel' onnen vihreä virvatuli-tanssi käy ruskeiden rotkojen pohjalla.

Eloni päivä! jo iltasi joutuu! Jo hehkuu silmäsi sammuen verkkaan, jo vyöryy kasteesi kyynelhelmet, jo lipuu valkeita meriä hiljaa sun lempesi purppurahehku, sun autuutes viipyvä, viimeinen...

3.

Joudu, kirkkaus kultainen! sa kuoleman salaisin, suloisin tunne! — Ma kuljinko tietäni nopeasti liian? Nyt vasta kun jalkani uupuu, minut katseesi kohtaa, minut onnesi saavuttaa.

Ylt'ympäri soittoa, aaltoja vaan.

Mi ennen ol' raskasta,
vaipui sinervään unhoon, —
nyt venheeni keinuvi jouten.
Myrskyn ja retken — se unohtanut on!
Hukkuivat toivo ja toiveet,
nyt välkkymien sielu ja ulappa hohtaa.

Seitsemäs yksinäisyys! En tuntenut koskaan sulovarmuutta lähellä niin, niin kuumaks' en auringon kehrää. — Viel' eikö jäisinä hehku mun kukkulani? Hopean kevyenä nyt purteni aavalle ui...

ARIADNEN VALITUS

Viel' lämpöä, lempeä ken mulle suo? Kädet tänne kuumat! tänne sydän-hiillosmaljat! Suorana maassa, värjyin kuin puolikuollut, jonka jalkoja lämmitetään, ja puistamana, ah! kuumetten outoin, vilun jääota-nuolista väriseväisnä, sun ajo-riistanas, aatos! sa sanomaton, sa peitetty, peljättäväinen! sa metsämies pilvien takainen! Sun maahan vasamoitsemanas, sa ilkku-silmä, mua mi pimeydestä vaanit! Niin minä makaan, kiemurtelen, kierielen kiduttamana iankaikkisten tuskien kaikkein, sun osumanas, sa metsämies julmin, sa tuntematon — jumala...

Osu syvempään! Osu vielä kerran! Sydän lävistä, särje tää! Miksi kidutat näin väkätölsin nuolin? Miksi katsot jälleen, sa ikiahne inehmotuskan, pahansuovin jumal- salama- silmin? Et tappaa tahdo, vain kiduttaa, kiduttaa? Mitä *minusta* kidutat, sa pahansuopa, tuntematon jumala? —

Hahaa!

Sa hiivit luo,
tulet keskellä sydänyön?...
Mitä tahdot?
Puhu!
Mua ahdistat, painat —
Haa! lähell' olet jo liian!
Mun kuulet hengittävän,
mun sydäntäni kuuntelet,
sa kade, lemmenkade!
— mille sitten?

Pois! Pois! Miks sulla portaat? Vai mielitkö mennä mun sydämeeni, mun salaisimpiin aatoksiini niill' astua, niinkö? Hävytön! Tuntematon — varas! Mitä mielit varastaa? Mitä mielit urkkia? Mitä ilmi kiduttaa, sa kiduttaja! sa — jumal-teloittaja! Vai tuleeko mun koirana maassa ryömiä sulle? Pois suunnilta innoittuneena, lempeä — Kehiä sulle?

Työ turha! Pistä vain! sa tutkain julmin! Ei, en ole koira — sun riistasi vain, sa julmin metsämies! sun vankisi ylpein, sa ryöväri pilvien takainen... Jo puhu viimein! Sa salama-vaippainen! Tuntematon! sano! Mitä *minulta* tahdot, sa väijyjä teitten?...

Mitä?

Lunnahia?
Mitä lunnaksi tahdot?
Vaadi paljon — niin ylpeyteni neuvoo!
lyhyt tili — niin neuvoo mun toinen ylpeytein!

Hahaa!

Sa — *minut* tahdot?
Minut — kokonaan?...

Hahaa!

Ja kidutat minua, narri,
kidutat kuoliaaksi ylpeyteni?
Suo lempeä — ken mua lämmittää vielä?
ken lempii?
kädet kuumat anna,
anna sydän-hiillosmaljat
minulle, yksinäisimmälle,
jonka jää, jää seitsenkertainen
opetti janoamaan
vihamiehiäkin,
suo mulle, suo,
vihamies sa julmin,
suo mulle — *itses!*...

Tiessään! Siinä hän pakeni, hänkin, mun seurani ainoa, viimeinen, mun vihamieheni suuri, mun tuntemattomani, mun jumal-teloittajani!...

Ei!

Saavu taas!
Tuo kidutuksesi kaikki!
Sua kohti kyynelvirtani
nyt kaikki juoksee
ja sydänliekkini viimeinen
se sinulle liekkii.
Oi saavu taas,
mun tuntematon jumalani! mun *tuskani!*
mun onneni viimeinen!...

Salama. Dionysos näyttäytyy smaragdisessa ihanuudessa.

DIONYSOS:

Ole viisas, Ariadne!... Sirot korvat on sulla, minun korvani on sulla: sana viisas niihin kätke!
— Sen ensin eikö pakko ole itseään vihata, ken itseään rakastaa tahtoo?... *Minä labyrinttisi oon...*

MAINE JA IÄISYYS

1.

Miten kauan jo hautonut olet sa vastoinkäymisiäs? Oo varuillasi! sun pitkä valituksesi vielä voi munan, Basiliski-munan hautoa poikasiin.

Miks Zarathustra vuorilla hiipii? —

Epäluuloinen, haavoitettu, synkkä
hän väijyjä on —,
mut äkkiä, kirkkaana, hirvittävänä
päin taivaita kuilusta pohjattomasta
salama lyö:
— sisus vuorensikin, kiinteä, kylmä,
nyt vavahtaa...

Kun viha ja ukkosen vasama yhtyy *kirouksen* ne synnyttää — nyt Zarathustran suuttumus vuorilla pauhaa, ukonpilvenä tietään hän taivaltaa. Nyt aika on lymytä sen, ken vielä katoksen löytää! Nyt vuoteelle käykää, ihmiset veltot! Nyt ukkoset holvien yllä vyöryy, nyt vapisee hirret ja muurit, rikinkarvaiset totuudet salamoina sinkoo — nyt Zarathustra *kiroo...*

2.

Se raha, jolla koko maailma maksaa, on *maine* —, ma hansikas-käsin käyn rahaan siihen, sitä inhoten jalkaini alla poljen.

Ken maksua tahtoo? Ne, jotka kaupaksi ovat... Ken *kaupaksi* on, käsin tahmein hän tapaa maailman kaiken kilisevän-kalisevaa mainetta!

Sa *tahdotko* ostaa heidät? he kaikki on kaupaksi. Mut tarjoa paljon! kilistä täyttä kukkaroa — sa *pöngität* heitä muutoin, sa *pöngität* heidän *hyveitään...*

Ovat kaikki he siveitä. Hyve, maine — ne sointuvat yhteen. Niin kauan kuin maailma seisoo hyve-lörpötyksen he maineen kilin-kalinalla maksavat, *elo* melua tällaista on...

Ma silmissä kaikkien siveiden olen kernaasti vikapää, vikapää kaikkiin synteihin suuriin! Silmissä maineen valta-tuomarien mun kunnianhimoni käärmeeksi muuttuu ma sellaisten joukossa tahdon ain' olla *alhaisin...*

Se raha, jolla koko maailma maksaa, on *maine* —, ma hansikas-käsin käyn rahaan siihen, sitä inhoten jalkaini alla poljen.

3.

Melu, vaikene jo! — Asioista suurista — ma suurta näen! — paras vaieta on, tai suuresti puhua: puhu suuresti nyt, puhu haltioitunut viisautein!

Ylös katseeni luon — valon valtameriä vyöryy siellä: — oi yö, oi äänettömyys, melu kuolonhiljainen!... Näen merkin —, minua kohti kaukaisimmasta kaukaisuudesta tähtisarja hiljaa sähköyksen laskeutuu...

4.

Olevaisuuden korkein tähti! Kuvasarjojen iäisten taulu! Minun luokseni saavutko? — Ihanuutesi äänetön, jota ei yksikään nähnyt ole, — se eikö pakene katsettani?

Oi kilpi ehdottomuuden! Kuvasarjojen iäisten taulu! — sinä tiedäthän sen: sitä vihaavat kaikki, sitä rakastan ma yksin, että *iäinen* oot! että *ehdoton* oot! Mun lempeni tulen syttymään saa vain iäti ehdottomuus.

Oi kilpi ehdottomuuden! Ole vaisuuden korkein tähti! — jota saavuta mikään ei toive, jota tahraa ei yksikään kielto, olevaisuuden iäinen myöntäminen oot minä iäinen myöntäjäsi oon: *sillä sua rakastan*, oi iäisyys!

KATKELMIA

Viel' leimuaa ukkospilvi: mut välkkyen, raskaana, hiljaa jo Zarathustran rikkaus lepää yli kenttien kimmeltävään.

On kotoni korkeudessa, ma korkeuksiin en kaipaa. Ylös katsettani en nosta; alas-katselevainen ma oon, mies, jonka siunata täytyy: alas katsovat kaikki siunaavaiset...

Se ollut ei rohkeutes, ett' epäjumalia kaadoit: vaan että sä itsessäs epäjumalanpalvelijan *löit* maahan, se oli sun rohkeutes.

Salamaksi mun tietoni muuttui; se timantti-säilällä murtaa yön tummuuden ympäriltäin!

Pettää — se parhain on taistelutaito. Ketunnahka: sotisopani salainen on.

Ma teitäkö rakastan?...
Niin ratsumies ratsuaan lempii
päämaaliin mi hänet vie.

"Yöt uudet loit ympärilles, erämaita uusia löysi sun leijona-jalkasi."

Ei synnit, ei suuret hulluudet ihmisten mua kärsimään saaneet: ma ihmisen suurista hyveistä kärsin ensin hänestä kärsiessään.

"On ihminen paha", niin puhuivat viisaimmat vielä kaikki mun lohdukseni.

Tää yksin kaikesta tuskasta päästää
(— nyt valitse!):
pikainen kuolema taikka
rakkaus kestäväinen.

Sa oletko hauras?
Varo *lapsen-käsiä* silloin!
Ei elää voi lapsi,
se ellei rikkoo saa...

"On hyötyä savustakin", niin beduiini puhuu, niin puhun ma myös. savu, etkö sa ilmoita taivaltajalle, ett' ystävällinen liesi lähellä loimuaa?

Mutkia tehden kulkevat suuret ihmiset, virrat, mutkia tehden, mut maaliinsa: se heidän on parhain rohkeutensa, he teitä polveilevia ei pelkää.

Tuollapuolen Pohjolan, jään, tämän-päivän, tuollapuolen kuoleman, ypö-yksin: *meidän* elomme, *meidän* onnemme! Et maata, et vettä myöten löydä tietä pohjanperäläisten luo: niin ennusti *meistä* viisas suu.

KUU

Yö on: yli kattojen jälleen kuun kulkee lihavat kasvot. Hän, uroskissa kaikista kadehtivaisin, kademielin rakastavaisia katsoo, tuo kelmeä, ihrainen "ukko kuussa". Himomielin se pimeitä nurkkia kiertää, nojaa ikkunoihin, puoleksi suljettuihin kuin himomiellinen, lihava munkki, mi kulkee teitä kiellettyjä yön aikaan julkeana.

*** END OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK DIONYSOS: VALIKOIMA RUNOJA ***

Updated editions will replace the previous one—the old editions will be renamed.

Creating the works from print editions not protected by U.S. copyright law means that no one owns a United States copyright in these works, so the Foundation (and you!) can copy and distribute it in the United States without permission and without paying copyright royalties. Special rules, set forth in the General Terms of Use part of this license, apply to copying and distributing Project Gutenberg™ electronic works to protect the PROJECT GUTENBERG™ concept and trademark. Project Gutenberg is a registered trademark, and may not be used if you charge for an eBook, except by following the terms of the trademark license, including paying royalties for use of the Project Gutenberg trademark. If you do not charge anything for copies of this eBook, complying with the trademark license is very easy. You may use this eBook for nearly any purpose such as creation of derivative works, reports, performances and research. Project Gutenberg eBooks may be modified and printed and given away—you may do practically ANYTHING in the United States with eBooks not protected by U.S. copyright law. Redistribution is subject to the trademark license, especially commercial redistribution.

START: FULL LICENSE THE FULL PROJECT GUTENBERG LICENSE PLEASE READ THIS BEFORE YOU DISTRIBUTE OR USE THIS WORK

To protect the Project Gutenberg™ mission of promoting the free distribution of electronic works, by using or distributing this work (or any other work associated in any way with the phrase "Project Gutenberg"), you agree to comply with all the terms of the Full Project Gutenberg™ License available with this file or online at www.gutenberg.org/license.

Section 1. General Terms of Use and Redistributing Project Gutenberg™ electronic works

1.A. By reading or using any part of this Project Gutenberg™ electronic work, you indicate that you have read, understand, agree to and accept all the terms of this license and intellectual property (trademark/copyright) agreement. If you do not agree to abide by all the terms of this agreement, you must cease using and return or destroy all copies of Project Gutenberg™ electronic works in

your possession. If you paid a fee for obtaining a copy of or access to a Project Gutenberg™ electronic work and you do not agree to be bound by the terms of this agreement, you may obtain a refund from the person or entity to whom you paid the fee as set forth in paragraph 1.E.8.

1.B. “Project Gutenberg” is a registered trademark. It may only be used on or associated in any way with an electronic work by people who agree to be bound by the terms of this agreement. There are a few things that you can do with most Project Gutenberg™ electronic works even without complying with the full terms of this agreement. See paragraph 1.C below. There are a lot of things you can do with Project Gutenberg™ electronic works if you follow the terms of this agreement and help preserve free future access to Project Gutenberg™ electronic works. See paragraph 1.E below.

1.C. The Project Gutenberg Literary Archive Foundation (“the Foundation” or PGLAF), owns a compilation copyright in the collection of Project Gutenberg™ electronic works. Nearly all the individual works in the collection are in the public domain in the United States. If an individual work is unprotected by copyright law in the United States and you are located in the United States, we do not claim a right to prevent you from copying, distributing, performing, displaying or creating derivative works based on the work as long as all references to Project Gutenberg are removed. Of course, we hope that you will support the Project Gutenberg™ mission of promoting free access to electronic works by freely sharing Project Gutenberg™ works in compliance with the terms of this agreement for keeping the Project Gutenberg™ name associated with the work. You can easily comply with the terms of this agreement by keeping this work in the same format with its attached full Project Gutenberg™ License when you share it without charge with others.

1.D. The copyright laws of the place where you are located also govern what you can do with this work. Copyright laws in most countries are in a constant state of change. If you are outside the United States, check the laws of your country in addition to the terms of this agreement before downloading, copying, displaying, performing, distributing or creating derivative works based on this work or any other Project Gutenberg™ work. The Foundation makes no representations concerning the copyright status of any work in any country other than the United States.

1.E. Unless you have removed all references to Project Gutenberg:

1.E.1. The following sentence, with active links to, or other immediate access to, the full Project Gutenberg™ License must appear prominently whenever any copy of a Project Gutenberg™ work (any work on which the phrase “Project Gutenberg” appears, or with which the phrase “Project Gutenberg” is associated) is accessed, displayed, performed, viewed, copied or distributed:

This eBook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this eBook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you will have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

1.E.2. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is derived from texts not protected by U.S. copyright law (does not contain a notice indicating that it is posted with permission of the copyright holder), the work can be copied and distributed to anyone in the United States without paying any fees or charges. If you are redistributing or providing access to a work with the phrase “Project Gutenberg” associated with or appearing on the work, you must comply either with the requirements of paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 or obtain permission for the use of the work and the Project Gutenberg™ trademark as set forth in paragraphs 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.3. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is posted with the permission of the copyright holder, your use and distribution must comply with both paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 and any additional terms imposed by the copyright holder. Additional terms will be linked to the Project Gutenberg™ License for all works posted with the permission of the copyright holder found at the beginning of this work.

1.E.4. Do not unlink or detach or remove the full Project Gutenberg™ License terms from this work, or any files containing a part of this work or any other work associated with Project Gutenberg™.

1.E.5. Do not copy, display, perform, distribute or redistribute this electronic work, or any part of this electronic work, without prominently displaying the sentence set forth in paragraph 1.E.1 with active links or immediate access to the full terms of the Project Gutenberg™ License.

1.E.6. You may convert to and distribute this work in any binary, compressed, marked up, nonproprietary or proprietary form, including any word processing or hypertext form. However, if you provide access to or distribute copies of a Project Gutenberg™ work in a format other than “Plain Vanilla ASCII” or other format used in the official version posted on the official Project Gutenberg™ website (www.gutenberg.org), you must, at no additional cost, fee or expense to the user, provide a copy, a means of exporting a copy, or a means of obtaining a copy upon request, of the work in its original “Plain Vanilla ASCII” or other form. Any alternate format must include the full Project Gutenberg™ License as specified in paragraph 1.E.1.

1.E.7. Do not charge a fee for access to, viewing, displaying, performing, copying or distributing any Project Gutenberg™ works unless you comply with paragraph 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.8. You may charge a reasonable fee for copies of or providing access to or distributing Project

Gutenberg™ electronic works provided that:

- You pay a royalty fee of 20% of the gross profits you derive from the use of Project Gutenberg™ works calculated using the method you already use to calculate your applicable taxes. The fee is owed to the owner of the Project Gutenberg™ trademark, but he has agreed to donate royalties under this paragraph to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation. Royalty payments must be paid within 60 days following each date on which you prepare (or are legally required to prepare) your periodic tax returns. Royalty payments should be clearly marked as such and sent to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation at the address specified in Section 4, "Information about donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation."
- You provide a full refund of any money paid by a user who notifies you in writing (or by e-mail) within 30 days of receipt that s/he does not agree to the terms of the full Project Gutenberg™ License. You must require such a user to return or destroy all copies of the works possessed in a physical medium and discontinue all use of and all access to other copies of Project Gutenberg™ works.
- You provide, in accordance with paragraph 1.F.3, a full refund of any money paid for a work or a replacement copy, if a defect in the electronic work is discovered and reported to you within 90 days of receipt of the work.
- You comply with all other terms of this agreement for free distribution of Project Gutenberg™ works.

1.E.9. If you wish to charge a fee or distribute a Project Gutenberg™ electronic work or group of works on different terms than are set forth in this agreement, you must obtain permission in writing from the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the manager of the Project Gutenberg™ trademark. Contact the Foundation as set forth in Section 3 below.

1.F.

1.F.1. Project Gutenberg volunteers and employees expend considerable effort to identify, do copyright research on, transcribe and proofread works not protected by U.S. copyright law in creating the Project Gutenberg™ collection. Despite these efforts, Project Gutenberg™ electronic works, and the medium on which they may be stored, may contain "Defects," such as, but not limited to, incomplete, inaccurate or corrupt data, transcription errors, a copyright or other intellectual property infringement, a defective or damaged disk or other medium, a computer virus, or computer codes that damage or cannot be read by your equipment.

1.F.2. LIMITED WARRANTY, DISCLAIMER OF DAMAGES - Except for the "Right of Replacement or Refund" described in paragraph 1.F.3, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the owner of the Project Gutenberg™ trademark, and any other party distributing a Project Gutenberg™ electronic work under this agreement, disclaim all liability to you for damages, costs and expenses, including legal fees. YOU AGREE THAT YOU HAVE NO REMEDIES FOR NEGLIGENCE, STRICT LIABILITY, BREACH OF WARRANTY OR BREACH OF CONTRACT EXCEPT THOSE PROVIDED IN PARAGRAPH 1.F.3. YOU AGREE THAT THE FOUNDATION, THE TRADEMARK OWNER, AND ANY DISTRIBUTOR UNDER THIS AGREEMENT WILL NOT BE LIABLE TO YOU FOR ACTUAL, DIRECT, INDIRECT, CONSEQUENTIAL, PUNITIVE OR INCIDENTAL DAMAGES EVEN IF YOU GIVE NOTICE OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGE.

1.F.3. LIMITED RIGHT OF REPLACEMENT OR REFUND - If you discover a defect in this electronic work within 90 days of receiving it, you can receive a refund of the money (if any) you paid for it by sending a written explanation to the person you received the work from. If you received the work on a physical medium, you must return the medium with your written explanation. The person or entity that provided you with the defective work may elect to provide a replacement copy in lieu of a refund. If you received the work electronically, the person or entity providing it to you may choose to give you a second opportunity to receive the work electronically in lieu of a refund. If the second copy is also defective, you may demand a refund in writing without further opportunities to fix the problem.

1.F.4. Except for the limited right of replacement or refund set forth in paragraph 1.F.3, this work is provided to you 'AS-IS', WITH NO OTHER WARRANTIES OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR ANY PURPOSE.

1.F.5. Some states do not allow disclaimers of certain implied warranties or the exclusion or limitation of certain types of damages. If any disclaimer or limitation set forth in this agreement violates the law of the state applicable to this agreement, the agreement shall be interpreted to make the maximum disclaimer or limitation permitted by the applicable state law. The invalidity or unenforceability of any provision of this agreement shall not void the remaining provisions.

1.F.6. INDEMNITY - You agree to indemnify and hold the Foundation, the trademark owner, any agent or employee of the Foundation, anyone providing copies of Project Gutenberg™ electronic works in accordance with this agreement, and any volunteers associated with the production, promotion and distribution of Project Gutenberg™ electronic works, harmless from all liability, costs and expenses, including legal fees, that arise directly or indirectly from any of the following

which you do or cause to occur: (a) distribution of this or any Project Gutenberg™ work, (b) alteration, modification, or additions or deletions to any Project Gutenberg™ work, and (c) any Defect you cause.

Section 2. Information about the Mission of Project Gutenberg™

Project Gutenberg™ is synonymous with the free distribution of electronic works in formats readable by the widest variety of computers including obsolete, old, middle-aged and new computers. It exists because of the efforts of hundreds of volunteers and donations from people in all walks of life.

Volunteers and financial support to provide volunteers with the assistance they need are critical to reaching Project Gutenberg™'s goals and ensuring that the Project Gutenberg™ collection will remain freely available for generations to come. In 2001, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation was created to provide a secure and permanent future for Project Gutenberg™ and future generations. To learn more about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation and how your efforts and donations can help, see Sections 3 and 4 and the Foundation information page at www.gutenberg.org.

Section 3. Information about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation is a non-profit 501(c)(3) educational corporation organized under the laws of the state of Mississippi and granted tax exempt status by the Internal Revenue Service. The Foundation's EIN or federal tax identification number is 64-6221541. Contributions to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation are tax deductible to the full extent permitted by U.S. federal laws and your state's laws.

The Foundation's business office is located at 809 North 1500 West, Salt Lake City, UT 84116, (801) 596-1887. Email contact links and up to date contact information can be found at the Foundation's website and official page at www.gutenberg.org/contact

Section 4. Information about Donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

Project Gutenberg™ depends upon and cannot survive without widespread public support and donations to carry out its mission of increasing the number of public domain and licensed works that can be freely distributed in machine-readable form accessible by the widest array of equipment including outdated equipment. Many small donations (\$1 to \$5,000) are particularly important to maintaining tax exempt status with the IRS.

The Foundation is committed to complying with the laws regulating charities and charitable donations in all 50 states of the United States. Compliance requirements are not uniform and it takes a considerable effort, much paperwork and many fees to meet and keep up with these requirements. We do not solicit donations in locations where we have not received written confirmation of compliance. To SEND DONATIONS or determine the status of compliance for any particular state visit www.gutenberg.org/donate.

While we cannot and do not solicit contributions from states where we have not met the solicitation requirements, we know of no prohibition against accepting unsolicited donations from donors in such states who approach us with offers to donate.

International donations are gratefully accepted, but we cannot make any statements concerning tax treatment of donations received from outside the United States. U.S. laws alone swamp our small staff.

Please check the Project Gutenberg web pages for current donation methods and addresses. Donations are accepted in a number of other ways including checks, online payments and credit card donations. To donate, please visit: www.gutenberg.org/donate

Section 5. General Information About Project Gutenberg™ electronic works

Professor Michael S. Hart was the originator of the Project Gutenberg™ concept of a library of electronic works that could be freely shared with anyone. For forty years, he produced and distributed Project Gutenberg™ eBooks with only a loose network of volunteer support.

Project Gutenberg™ eBooks are often created from several printed editions, all of which are confirmed as not protected by copyright in the U.S. unless a copyright notice is included. Thus, we do not necessarily keep eBooks in compliance with any particular paper edition.

Most people start at our website which has the main PG search facility: www.gutenberg.org.

This website includes information about Project Gutenberg™, including how to make donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, how to help produce our new eBooks, and how to subscribe to our email newsletter to hear about new eBooks.